

Controle van de hoeveelheid van voorverpakte producten

© Jack F. - AdobeStock.com

Ik verpak producten buiten het zicht van de consument om ze te verkopen. Welke producten zijn hierbij betrokken?

Voor de FOD Economie is een buiten het zicht van de consument verpakt product onderworpen aan het Wetboek van economisch recht - Boek VI Marktpraktijken en consumentenbescherming - Hoofdstuk 4 Aanduiding van de hoeveelheid¹.

Het verpakte product kan open (zoals een schaalpje met aardbeien, brood enz.) of voorverpakt worden aangeboden, d.w.z. het product is zodanig verpakt dat de hoeveelheid in de verpakking een bepaalde waarde heeft die niet kan worden veranderd zonder de verpakking te openen of te wijzigen.

Voorverpakte producten kunnen een variabel gewicht/volume hebben (voorgesneden stukjes kaas, vlees enz.) of een vooraf bepaald vast gewicht/volume (een pak bloem of suiker, een zakje chips, een fles water, enz.).

In principe worden de hoeveelheden van vloeibare producten uitgedrukt in volume-eenheden en de hoeveelheden van andere producten in massa-eenheden.

1 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2013/02/28/2013A11134/justel>

Wat zijn mijn verplichtingen?

Voor al deze producten moet de aangeduide hoeveelheid, in massa en/of in volume, overeenstemmen met de werkelijkheid op het ogenblik van de verkoop aan de consument.

Met andere woorden, de netto-hoeveelheid in de verpakking mag niet kleiner zijn dan de aangeduide nominale hoeveelheid. Op de netto-hoeveelheid is geen enkele afwijking ten nadele van de consument toegestaan!

Voor bepaalde producten bestaan er echter specifieke regels waarbij bepaalde afwijkingen zijn toegestaan. Dat is onder meer het geval voor:

- producten die zijn voorverpakt naar een vaste hoeveelheid groter dan of gelijk aan 5 g of 5 ml, maar kleiner dan of gelijk aan 10 kg of 10 l. Deze zijn onderworpen aan het koninklijk besluit van 28 december 1979 betreffende het voorverpakken naar gewicht of naar volume van bepaalde producten in voorverpakkingen².
- brood, onderworpen aan het koninklijk besluit van 2 september 1985 betreffende brood en andere bakkerijproducten³.

Hoe kan ik ervoor zorgen dat mijn verpakkingen conform zijn?

Voor alle verpakte producten moet u ervoor zorgen dat u geijkte meetinstrumenten gebruikt, welke die instrumenten ook zijn (niet-automatische weegschaal, automatische gewichtsetikettermachine, automatische controleweger, volumemeetinstrument, enz.). Elk van deze instrumenten is gereguleerd en moet voorzien zijn van geldige ijkmerken. In specifieke gevallen moeten andere regelingen worden getroffen.

Bij voorverpakkingen met een vaste hoeveelheid onderworpen aan het koninklijk besluit van 28 december 1979, is het de taak van het vulbedrijf (of importeur) om na te gaan of aan de volgende voorwaarden, vermeld in artikel 3 van het koninklijk besluit is voldaan:

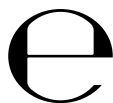
- de werkelijke inhoud van de voorverpakkingen mag **gemiddeld** niet kleiner zijn dan de nominale hoeveelheid;
- geen enkele voorverpakking mag een afwijking in minus vertonen die groter is dan tweemaal de maximale toelaatbare afwijking, vermeld in artikel 4 van het koninklijk besluit;

2 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/1979/12/28/1979122801/justel>

3 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/1985/09/02/1985013286/justel>

- het aantal voorverpakkingen met een afwijking in minus die groter is dan de maximaal toelaatbare afwijking als bepaald in artikel 4 van het koninklijk besluit, moet naar verhouding zo gering zijn dat de partijen voorverpakkingen voldoen aan de in hoofdstuk IV van het koninklijk besluit omschreven controles.

Voorverpakkingen die aan de voorwaarden van het koninklijk besluit van 28 december 1979 voldoen, mogen worden voorzien van het E.E.G.-teken «e» als waarborg onder de verantwoordelijkheid van het vulbedrijf of van de importeur, dat de voorverpakkingen aan de voorschriften voldoen. Het teken wordt aangebracht in hetzelfde gezichtsveld als de aanduiding van de nominale hoeveelheid en heeft de vorm zoals weergegeven in de afbeelding hieronder:

Het vulbedrijf of de importeur moet de werkelijke inhoud van de voorverpakkingen meten of controleren; deze controle kan gebeuren door middel van steekproeven. Indien de werkelijke inhoud niet wordt gemeten, moet de controle van het vulbedrijf of de importeur zodanig zijn georganiseerd dat de waarde van deze inhoud werkelijk gewaarborgd is en de consument niet benadeelt.

Voor brood moet worden voldaan aan de voorwaarden vermeld in artikel 6, §2 van het koninklijk besluit van 2 september 1985:

- het werkelijke gewicht van de ongesneden waar mag gemiddeld niet kleiner zijn dan de aangeduide nominale hoeveelheid;
- de maximaal toelaatbare afwijking in minus van de individuele ongesneden waar mag niet meer dan 4 % bedragen van de aangeduide nominale hoeveelheid;
- het verlies bij het snijden van de waar mag 1,5 % van de aangeduide nominale hoeveelheid niet overschrijden.

Hoe voert de FOD Economie de voorschriften van het koninklijk besluit van 28 december 1979 uit?

Het koninklijk besluit van 28 december 1979 is de omzetting van de Europese Richtlijn 76/211/EEG van de Europese Raad van 20 januari 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der Lid-Staten inzake het voorverpakken naar gewicht of volume van bepaalde producten in voorverpakkingen⁴; in alle EU-lidstaten gelden dus dezelfde principes.

De controles vinden onaangekondigd plaats volgens de voorschriften inzake controle en resultaatsverplichting, zoals bepaald in het koninklijk besluit, om een partij goederen al dan niet conform te verklaren.

De controles worden uitgevoerd volgens een steekproefschema dat wordt bepaald op basis van statistische gegevens die zijn vastgesteld aan de hand van het aantal voorverpakte producten die samen een partij vormen.

Een partij omvat alle voorverpakkingen van dezelfde nominale hoeveelheid, van hetzelfde model, van dezelfde fabricage en op dezelfde plaats gevuld die aan controle worden onderworpen.

De bijlage van het koninklijk besluit van 28 december 1979 bepaalt de regels van de referentiemethode voor de statistische controle van partijen voorverpakkingen door middel van steekproeven.

Bij de controle wordt nagegaan of de voorverpakkingen voldoen aan de reeds hiervoor vermelde voorwaarden van artikel 3 van het koninklijk besluit.

Bijzonder geval: destructieve controles!

De controles gebeuren doorgaans op een niet-destructieve manier. Wanneer het onmogelijk is om op betrouwbare wijze en herhaalbaar de werkelijke hoeveelheid in de voorverpakking te bepalen, moeten destructieve tests worden uitgevoerd die leiden tot het openen van de verpakking. Die controle wordt beperkt tot het strikt noodzakelijke.

Destructieve controles kunnen bijvoorbeeld nodig zijn wanneer de tarra van het voorverpakte product te variabel is.

4 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A01976L0211-20190726>

Oeps, ik krijg controle van de FOD Economie!

De dienst Metrologie organiseert controles op basis van het Wetboek van economisch recht en de wet van 24 januari 1977 betreffende de bescherming van de gezondheid van de verbruikers op het stuk van de voedingsmiddelen en andere producten⁵. De controles vinden altijd onaangekondigd plaats en de controleurs – bevoegde en beëdigde ambtenaren – presenteren zich met hun legitimatiekaart en met gekalibreerde en herleidbare meetinstrumenten.

Ze controleren of de nominale hoeveelheid van het verpakte product conform is en of de meetinstrumenten die worden gebruikt conform zijn. Bij niet-naleving stellen zij de overtreding vast.

Die controle is kosteloos en maakt het mogelijk om problemen met betrekking tot de weeg- en verpakingsketen aan het licht te brengen. De ambtenaren van de FOD Economie bezorgen een keuringsverslag en treden bij niet-naleving repressief op, afhankelijk van de ernst van de overtreding. In het geval van een overtreding vindt steeds een nacontrole plaats.

5 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/1977/01/24/1977012405/justel>

Voor meer informatie...

Over verpakte producten

- Wetboek van economisch recht - Boek VI Marktpraktijken en consumentenbescherming - Hoofdstuk 4 Aanduiding van de hoeveelheid
- Koninklijk besluit van 28 december 1979 betreffende het voorverpakken naar gewicht of naar volume van bepaalde producten in voorverpakkingen
- Ministerieel besluit van 12 september 1980 houdende vaststelling van de modaliteiten voor de identificatie van het vulbedrijf, van het bedrijf dat de vulling heeft laten uitvoeren of van de importeur van voorverpakkingen en van de modaliteiten van uitvoering van de bedrijfscontroles op de voorverpakkingen⁶
- Koninklijk besluit van 2 september 1985 betreffende brood en andere bakkerijproducten
- Koninklijk besluit van 15 juni 2004 tot vaststelling van bepaalde reeksen van nominale hoeveelheden en tot regeling van de aanduiding van hoeveelheden voor bepaalde voorverpakte producten⁷
- Verordening (EU) nr. 1169/2011 van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2011 betreffende de verstrekking van voedselinformatie aan consumenten⁸

Over meetinstrumenten

- Wetboek van economisch recht - Boek VIII Kwaliteit van producten en diensten - Titel III Meeteenheden, de meetstandaarden en de meetinstrumenten⁹
- Koninklijk besluit van 12 april 2016 betreffende de niet-automatische weeginstrumenten¹⁰
- Koninklijk besluit van 15 april 2016 betreffende meetinstrumenten¹¹
- Koninklijk besluit van 28 september 2010 betreffende de automatische weegwerktuigen¹²

6 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/1980/09/12/1980091214/justel>

7 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2004/06/15/2004011282/justel>

8 <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=CELEX%3A32011R1169>

9 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/wet/2013/02/28/2013A11134/justel>

10 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2016/04/12/2016011141/justel>

11 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2016/04/15/2016011152/justel>

12 <https://www.ejustice.just.fgov.be/eli/bsluit/2010/09/28/2010011376/justel>

FOD Economie, K.M.O., Middenstand en Energie

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Ondernemingsnr.: 0314.595.348

- 0800 120 33 (gratis nummer)
- FODEconomie
- @fodeconomie
- [linkedin.com/company/fod-economie](https://www.linkedin.com/company/fod-economie) (tweetalige pagina)
- [instagram.com/fodeconomie](https://www.instagram.com/fodeconomie)
- [youtube.com/user/FODEconomie](https://www.youtube.com/user/FODEconomie)
- economie.fgov.be

Verantwoordelijke uitgever:

Séverine Waterbley

Voorzitter van het Directiecomité

Vooruitgangstraat 50 – 1210 Brussel

Wettelijk depot: D/2022/2295/11